

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Ad Vnum Corpus Redactus

Philosophiæ R. P. Francisci De Oviedo Madritani Societatis Iesv Sacræ
Theologiæ Professoris Tomus II

**Oviedo, Francisco de
Lvgdvni, M.DC.LI.**

§. 1. Doctorum placita, & status quæstionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95526)

suecessione, quā voces audiuntur, & n. 84. disparitatem adducit inter iudicium, & apprehensionem, quia vno extremo tantum conceptio non potest dari iudicium, quia iudicare est enunciare vnum de alio, tamen potest dari apprehensio, quæ simplici termino contenta est, & hac ratione potest apprehensio illa componi pluribus apprehensionibus suecessiue elicitis, & iudicium semper in simplici qualitate debet consistere. Disparitas hæc ad rem non est, quia ex illa tantum potest probari actus illos, qui præcedunt iudicium de hoc complexo non esse iudicia, sed apprehensiones, & actus, qui præcedunt apprehensionem de eodem complexo suecessiue audito esse apprehensiones, non tamen probatur ex illa, duas apprehensiones præcedentes simul cum tertia aliam componere. Fateor etiam hanc vltimam apprehensionem alias apprehensiones supponere, sed affirmo omnes esse adæquate distinctas, & nullam dari ex illis compositam, quia sicut iudiciū non cōponitur ex apprehensionibus, quæ illud præcedunt, neque apprehensio componitur ex apprehensionibus quæ illam præcedunt. Deinde quando ego suecessiue audio hoc complexum *Petrus est albus*, antequā de illo iudicium feram postquā totum illud audiui, vt primū percepi has voces, *Petrus est*, nondū tertia percepta eliciū iudiciū, quo de Petro prædicatū, vagum, seu commune enūciaui: ergo ante illud iudicium, quo dixi *Petrus est albus*, præcessit aliud iudicium: ergo sicut iudicium illud vltimum simplex dicitur etiam si aliud habuerit præcedens: ita apprehensio simplex dicitur, etiam si aliam apprehensionem habuerit præcedentem. Sit ergo firmum apprehensionem de toto illo complexo esse simplicem quemdam actum; quod eodem modo probatur, ac de iudicio, scilicet quia nullus actus potest attingere vnionem, seu identitatem extremorum, quin ipsa extrema vnita pertingat, & ita in illo tota adæquata ratio apprehensionis de illo obiecto complexo consistet.

10 De iudicio hypothetico idem iudicium tenendum est, quia cum ego dico: *Si Petrus currit, mouetur*, conditio, vt in Summulis explicabam, est affectio prædicati, quod formaliter vt affectum tali conditione, dicitur de subiecto, & terminat copulam propositionis, seu identitatem cum altero extremo. Idem tenendum est de his iudiciis: *Petrus currit*, vel *legis: Petrus currit, & Ioannes legit*, quia in duobus prioribus affirmatio est sub disunctione duorum extremorum, quorum disunctio necessariō terminat actum ad vtrumque extremum terminatum, in quo totum iudicium consistit, & vltimum iudicium affirmatio est cum conjunctione eadem ratione cognoscenda per actum ad vtrumque extremum coniunctum terminatum, in quo totum iudicium coniunctum situm est.

11 De Disursu nihil speciale dicendum occurrit, præter illa, quæ in Logica de illo tradita sunt Controu. 9.

PUNCTUM III.

An possint componi supernaturaliter assensus, & dissensus, amor, & odium de eodem obiecto in eadem potentia.

1 Difficultatem hanc multi passim attingunt, quam ego non ita breuiter tractabo, quia non communi acquiescō sententiæ, & in his quæ auctoritatis Doctorum inopiā laborare videntur, semper debet esse vberior pertractio, & locupletior rationum suppellex.

§. I.

Doctorum placita, & status questionis.

2 Difficultas hæc eadem est in actibus intellectus, & voluntatis: eadem enim repugnantia, quæ est inter assensum, & dissensum respectu eiusdem potentie est inter amorem & odium. Sed tota solutio pendet ex doctrina tradenda de actibus intellectus, ex qua facili poterit in actibus voluntatis præfens dissolui difficultas. Dicam quid sentiam de oppositione inter assensum, & dissensum, & ex hac oppositione procedam ad oppositionem inter volitionem, & nolitionem efficacem de eodem obiecto.

3 Reliquæ qualitates non vitales inuicem se gradibus remissis ferunt: assensus tamen & dissensus; amor, & odium efficac de eodem obiecto ita indiuisibiliter opponuntur,

vt per minimum gradum assensus totus dissensus, etsi intensissimus corrumpitur, & in amore eadem indiuisibilis oppositio mutuō reperitur. Ex hac peculiari oppositione, quam habent qualitates vitales, quæ primæ qualitates, & aliæ ex his ortæ carent, peculiaris insurgit dubitandi ratio, an saltem de potentia Dei absoluta possint simul eandem potentiam afficere, assensus, & dissensus, amor, & odium, neque de intensione, sub qua existeret, qui de hac re disputant mentionem faciunt, quia tota difficultas est in conjunctione horum actuum independentem ab illorum intensione, quia si semel assensus, & dissensus etiam in gradibus vel remissis in eodem subiecto recipiantur, in eodem poterunt de potentia absoluta sub quacunque intensione foueri.

P. Suarez tom. 2. Met. disp. 45. sect. 4. num. 25. & tom. 1. in 3. p. disp. 38. sect. 3. PP. Contimbr. lib. 2. de generat. cap. 3. quæst. 8. art. 6. Arriaga disp. 6. sect. 5. asserunt adhuc de potentia absoluta non posse hos actus in eodem subiecto associari, cui sententia ita adhaerit Canus lib. 12. de locis cap. 14. adhuc in actibus inefficacibus, vt compulsi sit, non sine audacia dicere animam Christi continuisse interdum gaudium beatificū, vt tristitia locum daret, quam sententiam omnes Theologi & non pauci cum graui censura, reiciunt. Gab. in. 4. dist. 10. quæst. vnicā, art. 3. dub. 3. Palud. in 3. dist. 15. quæst. 2. affirmant posse Deum quoscunque actus contrarios posituros, etiam vitales quantumuis inter se repugnantes in eodem subiecto coniungere: & certe miror doctissimum Patrem Suarium id negasse in his actibus, qui tom. 3. de gratia, lib. 7. cap. 21. asseruit gratiam, & peccatum de potentia Dei absoluta posse simul existeri, in quibus eadem omnino ratio repugnantie, si aliqua esset inter assensum, & dissensum ratione obiectorum, vt postea expendam, deberet excogitari, & itante eadem ratione, quā probat Suarez diuinæ omnipotentie subdi similitatem inter gratiam, & peccatum, planè conuincitur assensum, & dissensum posse à Deo in eodem subiecto componi, vt postea expendam.

§. II.

Fundamenta sententiæ negatiue expenduntur.

5 Præcipuum argumentum pro parte affirmatiua in his quæ de potentia absoluta procedunt, sumitur ex solutione argumentorum, quæ sunt pro sententiā negante: illa expendo. Arguit Suarez: & assensus, & dissensus respiciunt obiecta contradictoria inter se de potentia absoluta impossibilia: ergo sunt impossibiles adhuc eadem intercedente omnipotentia. Confirmat eandem rationem: iudicium, quo dico *Petrus existit*, ponit existentiam in Petro: iudicium quo dico, *Petrus non existit*, ponit negationem existentie in eodem Petro: sed in Petro non potest esse existentia, & negatio existentie: ergo non potest esse iudicium de existentia, & non existentia eiusdem Petri. Retorqueo argumentum in gratia, & peccato. Per gratiam constituitur homo dignus beatitudine & carenti poenæ æternæ; & carenti beatitudine per peccatum: ergo gratia, & peccatum respiciunt obiecta contradictoria: ergo sicut implicat coexistentia obiectorum, ita implicat dignitates ad talia obiecta videlicet gratia, & peccatum. Secundò si iudicium, quo ego dico, *Petrus existit*, ponit existentiam in Petro; cur non dicam ego dignitatem fruendi beatitudine, & carenti poenæ æternæ ponere in subiecto digno beatitudinem & carentiam poenæ æternæ non enim maior est connexio inter iudicium & obiectum cognitum, quàm inter dignitatem, & obiectum respectu cuius est dignitas. Resp. inter obiecta assensus reperiri immediatam contradictionem, quia sunt esse, & non esse eiusdem rei: hanc verò contradictionem non refundi in actus, quia assensus, & dissensus sunt entitates positivæ, quæ nullam connexionem habent cum obiectis, ac proinde possunt existeri, etiam si obiecta non existant. Ad confirmationem respondeo, actum, quo ego dico *Petrus existit*, non ponere existentiam in Petro realiter, & physicè, sed tantum intentionaliter, hoc est, cognitionem ad existentiam terminatam, & ita de actu, quo dico non existeri respectu negationis existentie: non enim inferitur Petrum existeri ex assensu circa illius existentiam, neque non existeri, ex dissensu, & ita neque per assensum, neque per dissensum quidquam pono physicè in subiecto, sed tantum extrinsecè,